

Cvičení 5

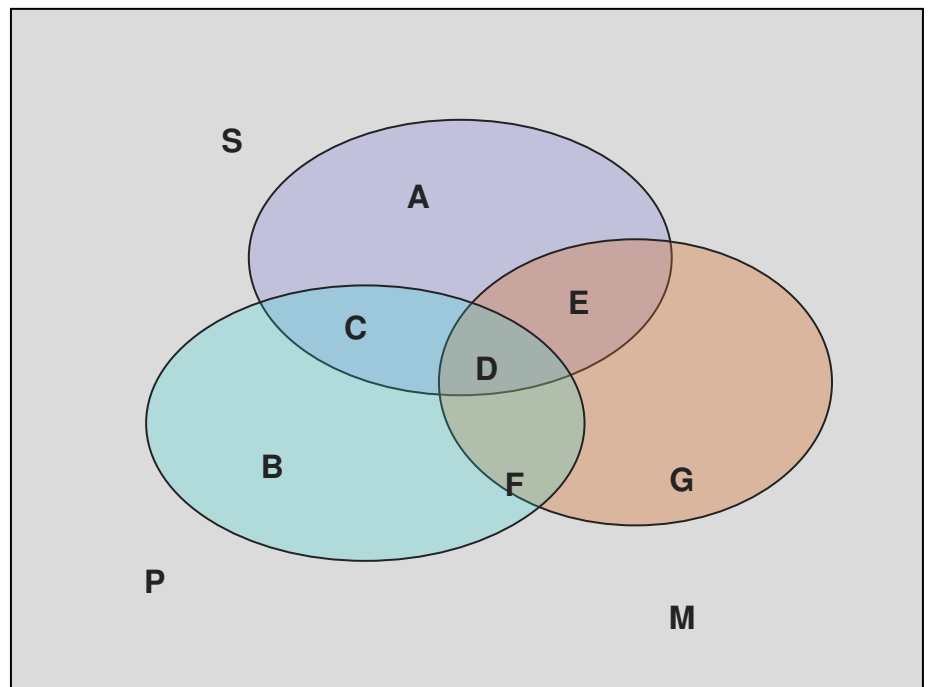
1. Převeďte následující věty do formulí PL1 a ověřte jejich ekvivalenci pomocí de Morganových zákonů:

- a) Všechna prvočísla větší než 2 jsou lichá.
Je-li prvočíslo větší než 2, pak je liché.
Neexistuje prvočíslo větší než 2, které by nebylo liché.
Není-li číslo liché, pak to není prvočíslo větší než 2.
- b) Marie má ráda pouze vítěze.
Pokud má Marie někoho ráda, pak je to vítěz.
Neexistuje nikdo takový, že by ho Marie měla ráda a nebyl to vítěz.
Kdo není vítěz, toho Marie nemá ráda.
- c) Některá prvočísla nejsou lichá.
Není pravda, že všechna prvočísla jsou lichá.
Někteří studenti nejsou líní.
Ne všichni studenti jsou líní.
- d) Žádné prvočíslo není sudé.
Je-li číslo sudé, pak to není prvočíslo.
Neexistuje sudé prvočíslo.
- e) Žádný učený z nebe nespádl.
Kdo spadl z nebe, není učený.
Neexistuje učený spadlý z nebe.
- f) Negace příkladů d) a e)
Existuje sudé prvočíslo.
Někteří učené spadli z nebe.
- g) Některá čísla jsou menší než jejich druhá mocnina.
Není pravda, že žádné číslo není menší než jeho druhá mocnina.
- h) Někteří mají rádi svou matku.
Není pravda, že nikdo nemá rád svou matku.
- i) Neexistuje největší přirozené číslo.
Neexistuje přirozené x takové, že je větší nebo rovno než všechna y .
Ke každému číslu x existuje číslo y takové, že jeli x přirozené, pak není větší nebo rovno y .

2. Najděte modely formulí, které jste obdrželi analýzou výroků z příkladu 1.

3. Na obrázku jsou znázorněny obory pravdivosti predikátů S, P, a M. Definujte plochy A-H, a to

- Formulemi predikátové logiky
- Množinovým zápisem

H

4. Sémanticky (Vennovými diagramy) rozhodněte, zda následující úsudky jsou platné.

Návod (postup):

- Obory pravdivosti jednotlivých predikátů zakreslíme jako vzájemně se protínající kroužky. Poté znázorníme situaci, kdy jsou premisy pravdivé, tj.
- Nejdříve vyšráfujeme plochy, které odpovídají prázdným třídám objektů (všeobecné předpoklady).
- Poté označíme křížkem plochu, která je jistě neprázdná (existenční předpoklady); křížek přitom klademe jen tehdy, když je jednoznačně určeno, kam může být umístěn, tj. Neexistuje jiná plocha, 'kam by mohl přijít'.
- Nakonec ověříme, zda vzniklá situace znázorňuje pravdivost závěru.

- Všechny počítače mají procesor.
Všechny procesory potřebují elektřinu.
-

Všechny počítače potřebují elektřinu.

- b) Každý počítač je stroj.
Každý počítač má procesor.

Některé stroje mají procesor.

K předchozímu příkladu přidejte předpoklad tak, aby byl úsudek platný.

- c) Některé programy studenti opisují.
Všechny projekty z Javy jsou programy.

Některé projekty jsou opsány.

- d) Student absolvuje logiku, když se učí.
Někteří studenti se neučí.

Někteří studentni neabsolvují logiku.

- e) Všechny pakety v seznamu jsou filtrovány.
Paket programu dc++ je v seznamu.

Paket dc++ je filtrován.

- f) Pakety nenacházející se v seznamu jsou filtrovány.
Http paket je v seznamu.

Http paket není filtrován.

- g) Všechny pakety v seznamu jsou filtrovány.
Neznámý paket hackera není v seznamu.

Neznámý paket hackera není filtrován.

- h) Žádné sudé číslo není liché.
Některá lichá čísla jsou prvočísla.

Některá prvočísla nejsou sudá.

- i) Všechna čísla dělitelná 4 nebo 6 jsou sudá.
Některá čísla dělitelná 6 jsou dělitelná i 4.

Není pravda, že žádné sudé číslo není dělitelné 6.

- j) Všichni, kteří jsou nemocní a velmi unavení, nechodí do práce.
Někteří velmi unavení lidé chodí do práce.

Existují i velmi unavení lidé, kteří nejsou nemocní.

- k) Žádní pracující nejsou ani nemocní, ani velmi unavení.
Někteří velmi unavení lidé jsou nemocní.

Někteří nemocní nejsou pracující.

- l) Každé sudé číslo je přirozené nebo liché.
Každé liché číslo je přirozené číslo.

Žádné liché číslo není sudé.

- m) Všichni psi jsou savci, ale neumí létat.
Někteří savci nejsou psi.

Někteří savci umí létat.